Дата: 23.09.22 Клас: 5-А (2 гр.) Укр.мова Вч.: Харенко Ю.А.

Тема: Активна й пасивна лексика української мови

Мета: дати відомості про активну й пасивну лексику, сформувати поняття про застарілі слова та неологізми, пояснити відмінність між архаїзмами та історизмами, витлумачити їхню роль та роль неологізмів у мовленні та особливості їхнього використання; формувати вміння визначати застарілі слова в реченнях і текстах, удосконалювати навички користування словниками, збагачувати словниковий запас, розвивати спостережливість; культуру усного й писемного мовлення.

Хід уроку:

1. Запишіть сьогоднішню дату (двадцять третє вересня, класна робота, тема уроку).

Питання, що постають сьогодні перед нами на уроці:

- 1. На <u>які групи</u> за <u>вживанням</u> <u>поділяється</u> лексика? Чим вони різняться?
- 2. Які слова <u>входять</u> до складу <u>активної</u> лексики?
- 3. Хто носії активної лексики?
- 4. Які слова входять до складу пасивної лексики?
- 5. Чому частина лексики виявилася пасивною?
- 6. Навіщо потрібно знати застарілі слова?

Шукаємо відповіді на запитання.

2. Вивчення нового матеріалу

Спробуймо дати відповіді на поставлені вище запитання.

Розгляньте схему або перейдіть за посиланням та прослухайте теоретичний матеріал:

https://youtu.be/7XDxVUYM6_Y

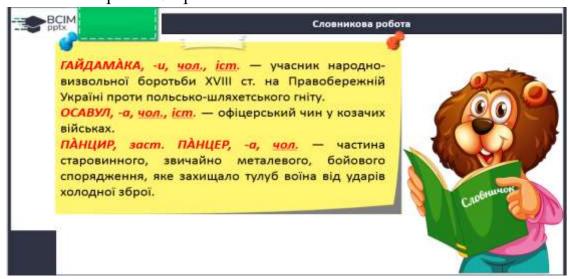
Вправа 94 (усно). Прочитайте речення. Назвіть із них слова, що відносяться до пасивної лексики (архаїзми, історизми).

1. Як та хмара, гайдамаки Умань обступили. 2. Несуть пани осаули козацькую збрую: литий панцир порубаний, шаблю золотую. 3. ...У нас, бувало, у козаки охочі йшли, а в пікінери вербували. 4. У нашої старої пані малії паничі були. 5. ...Спекла і принесла опріснок братові. 6. Отак царевичі живуть, пустуючи, на світі. 7. Біжать і отроки, й старі бояри із Литви князя зустрічать. 8. Сиділи лірники та грали по шелягу за танець (З творів Т. Шевченка).

Перевіримо себе!

Гайдамаки, <u>осаули</u>, збрую, панцир, пікінери, опріснок, отроки, бояри, лірники, шелягу.

Словникова робота. Прочитайте та ознайомтесь зі значенням слів.

3. Закріплення вивченого

Вправа 101 (письмово). Прочитайте слова. Згрупуйте й запишіть їх окремо. Значення незрозумілих слів з'ясуйте за словником.

Плоскінь, полуниця, гай, бодня, борті, узбіччя, хештеґ, булінг, кава, жлукто, автівка, ліжко, лайк, горіх, кадуб, родина, куманець, снуд, мисник, вай-фай, полоззя, полумисок, гаманець, прискринок, вибори, візажист, сволок, новини, безпека, дайджест, цебер, драйв.

Перевіримо себе!

Плоскінь, бодня, борті, жлукто, <u>кадуб</u>, куманець, <u>снуд</u>, мисник, полоззя, полумисок, прискринок, сволок, цебер.

Полуниця, гай, узбіччя, кава, <u>автівка</u>, ліжко, горіх, родина, гаманець, вибори, новини, безпека.

Хештег, бүлінг, лайк, вай-фай, візажист, дайджест, драйв.

4. Домашне завдання.

Параграф 14: вивчити правила.

Запишіть у зошит по 5 слів активної та пасивної лексики.

Виконані роботи надсилати на платформу Human, або на електронну адресу miladka2591@gmail.com